

Finnbogi Arge, tingmaður við starvbrøðurnar á tingi:

Útpurrring til oljuvinnu

-Eg haldi, at vit politiskt í Føroyum mugu taka okkum saman og gera nakað nú fyri at fyrireika okkum til eina oljuvinnu. Vit mugu ansa eftir ikki at verða yvirhálaðir av útviklinginum. Tær stóru iløgur, sum í lötuni verða gjørdar á føroyskum øki, eiga at fáa politikararnar at vakna og ásanna, at henda vinnan er nógv nærri, enn vit í dag politiskt gera okkum greitt sigur Finnbogi Arge, tingmaður, sum biður landsstýrið vera meira opið í hesum máli

JAN MÜLLER

Nú leitararúrlitini frá føroysku undirgrundini gerast meira og meira áhugaverd og sjónlig sæst hetta aftur í nógvum liðum í samfelagnum. Eitt nú er økt samskipti millum føroyingar og útlendsk oljufeløg. Sum fráliður ynskja oljufeløgini eisini at vísa føroyingum, tað veri seg vinnulívi, politikarum, fjølmíðlafólki oð. oljuvinnu í verki uttan fyri Føroyar.

Men hvussu skulu føroyskir politikarar fyrhaldast sær yvir fyri slíkum innbjóðingum at vera gestir hjá útlendskum oljufeløgum og har siggja útgerðarhavin, gass- og oljuútbúnað á landi, bori- og framleiðslupallir á sjónum osfr.!

Hetta er ein spurningur, sum tingmaðurin Finnbogi Arge fegin vil hava svar uppá.

Undir viðgerðini av figgjárlógini reisti Finnbogi Arge spurningin og vendi hann sær beinleiðis til lögmann, sum umsitur oljumið. Hann hevur eisini boðað formanninum í Uttanlandsnevndini, Helenu Dam á Neystabø, frá, at hann fer at framleggja spurningin har, um hvussu politikarar, eitt nú limir í teimum ymsu løgtingsnevndunum, skulu fyrhaldast sær fyri slíkum innbjóðingum.

Vil hava greiðar rættingslinjur

-Vit siggja, at tað fer fram eitt veldugt lobbysarbeiði frá oljufeløgnum millum tingmenn, vinnulívsfólk og aðrastaðni í samfelagnum. Tað hevði verið gott at víta, hvørjar rættingslinjur politikararnir skulu ganga eftir, og at haldi eg, at vit prinsipielt skulu taka støðu til málið, um ein almenn nevnd kann taka imóti eini slíkari innbjóðing!

Sjálur er Finnbogi Arge av tí fatan, at politikarar sjálvandi eiga at kunna seg við hetta stóra álvarsmál og tá eisini kunna taka av innbjóðingum at vitja oljufeløg.

-Tað er avmarkað, hvat tað er til av pengum til slíkt.

Í veruleikanum eru eingir pengar avsettir á figgjárlógini til sovordid endamál. Her má so okkurt gerast tó við teirri treyt, at ein ikki fer í lumman á nøkrum.

Oljufeløgini vilja hava okkum at vakna

Finnbogi Arge sær innbjóðingar frá oljufeløgum sum eina ærliga roynd at fáa føroyingar, og her ikki minst politikararnar at skilja, hvat alt hetta málið snýr seg um.

-Eg havi sjálur verið við til fleiri fundir við umboð fyri oljufeløg og havi varhugan av, at oljufeløgini hava lagt til merkis, at av eini ella aðrari lagnari orsök, so halda politikararnir seg burtur.

Finnbogi Arge sigur, at hann sjálur hevur hildið tað verið ómetaliga lögdið, at tá oljufeløg hava informasjonsfundir, so sær tú neyvnan nakran politikara.

Støðan hjá lögmanni

Vit spurdu Finnboga Arge, um ein orsök til hetta kann vera støðan hjá lögmanni, sum jú alment hevur sagt, at vit eiga at vera sera varin, og at teir einstøku politikararnir eiga ikki at blanda seg uppí eitt so viðkvæmt mál og harvið ávirka tað í skeivan rættning!

-Tá eg spurdi lögmann undir figgjárlógarviðgerðini, um ikki tað áttu at verið rættingslinjur fyri slíkt, fekk eg bert at víta, at tað helt hann, men hann fór so ikki í smálutir um tað.

Hann svaraði so eisini, at landsstýrið í januar ella februar fer at leggja eitt lógarruppskot fyri tingið, og har fáa tingmenn so høvi til at taka støðu til teir konkretu spurningarnar tvs. konsessiónir, umhvørvisspurningar, skattaspurningar osfr.

Tað er í lagi, at vit fáa eitt slíkt svar, men tað, sum eg haldi er fullkomiliga skeivt, er, at ein líkasum sigur, at vit byrja nústæði at hugsa um henda spurningin, tá málið er til viðgerðar á tingi.

Brúka nógvá tíð

Finnbogi Arge sigur, at ein sjálvandi má brúka nógvá tíð nú at fyrireika seg, soleiðis at tá málið kemur til viðgerðar í tinginum, hevur tú eina greiðari mynd av viðurskiftunum frammánundan. Tað er so sjálvsagt. Og tá tað verður tingið, sum fer at avgera, hvørja leið vit skulu velja, so tað er einki forgjørt í, at tingmenn kunnu taka av innbjóðingum frá oljufeløgum. Eitt oljufeløg kann ikki ella skal ikki sleppa at ávirka nakran skeivan vegin, tí her verður ein opin dialogur sigur tingmaðurin, sum heldur fram:

-Eg haldi tað er avgerandi neyðugt, at politikarar í Føroyum gera alt fyri at fáa so góða vitan á hasum økinum, soleiðis at teir eru førir fyri at taka dagar ímillum tey ymsu uppskotini.

Finnbogi Arge heldur tað vera gott, at fjølmíðlarnir her hava gingið undan og roynt at útvega eitt nú politikarunum nógvá nýggja vitan og haraftrat hava lagt upp til tjak um málini við at lýsa tey frá fleiri sjónarvinklum.

-Vit søu, at blaðumrøða varð orsök til, at landsverkfrøðingsstovnurin kom við í Oljuráðleggingarnevndina. Tað er netupp eitt úrlit av tí opna dialoginum.

Alt ov afturlatið

Finnbogi Arge sigur, at um tað er vitandi ella ikki, so tykist landsstýrið at leggja seg á tann bógvin, at alt skal vera „tys,tys“, sum hevur við oljumálið at gera.

-Eg veit ikki um hetta er almenni politikkurin, men vit tingmenn hava tosað um hetta, at alt er so afturlatið og halda ikki, at tað kann vera rætt, tá ein so stór lóg-gáva skal til viðgerðar fyrsta dagin.

-Eg veit ikki, hví hetta verður gjørt, men eg haldi, at landsstýrið ella lögmaður bera seg skeivt at í so máta. Fyri mín part kann eg siga, at eg eri farin á hvønn tann einasta fund og døgurða eg eri boðin til. Eg havi fingið nógv burtur úr hvørja ferð, men eg má so tianverri ásanna, at tað tá bert hava

Finnbogi Arge, tingmaður: Sjálvandi skulu føroyskir politikarar kunna taka av innbjóðingum frá útlendskum oljufeløgum um at kunna seg við hesa nýggja vinnu

verið heilt fáir politikarar við.

Hann sigur, at vit eiga at taka av øllum tilboðum, soleiðis at vit ikki taka dagar ímillum hvørji feløgini eru. Endamálið má vera at fáa so nógvá nýggja vitan sum tilber.

-Vit mugu eisini royna at seta okkum inn í tankagangin hjá oljufeløgnum, tí tey vilja jú eisini hava at víta, hvat føroyingar vænta sær av teimum, og hetta er tað tey royna í hesi fasuni. Tey royna at peila seg inn á, hvørji ynski og hvønn tørv føroyingar hava fyri harvið at lága sína strategi til tað. Hetta er ein positivur vilji.

Útpurrring

Finnbogi Arge heldur, at talan er um útpurrring av føroyskum politikarunum til at kunna seg við oljuvinnuna.

-Eg haldi vit politiskt mugu taka okkum saman og gera nakað nú fyri at fyrireika okkum til oljuna. Vit mugu ansa eftir ikki at verða yvirhálaðir av útviklinginum, soleiðis sum stjórin í Føroya Banka so væl segði tað í Sosialinum í gjár.

Finnbogi Arge sigur, at politikararnir helst kenna seg heilt tiknar á bóli, nú tá frættist, at oljufeløgini hava hug at byrja at bora bein-

anvegin og tað eisini á landi ella beint við land.

-Tá so er, haldi eg, at onkur klokka má ringja hjá politikarunum.

Tingmaðurin heldur ikki, at vit føroyingar hava gjørt okkum greitt, hvussu nær ein oljuvinnu er og hvussu stóran tyðning hon longu hevur.

-Hyggja vit eftir teimum iløgum, sum útlendsk oljufeløg longu hava gjørt í føroyskum øki, so er talan um veldugar upphæddir í okkara mætistokki, ja tær hála kanska í eina kvart til hálva milliardi krónur, og hetta talið er longu meira enn dupult so nógv sum tað, ið stendur sum iløgu á figgjárlógini.

-Vit kunnu í dag konstatera, at tað í føroyskum øki verður investerað líka nógv í oljuvinnu sum innan fiskivinnuna. Bara tað at eitt oljusamtak longu hevur brúkt 80 milliónir kr. sigur ikki so lítið.

Hyggja vit eftir hesum iløgum og samanbera við iløgur, sum verða gjørdar í framtíðina hjá føroyskum idnað, so haldi eg, at hetta er nakað, sum má fáa politikararnar at vakna og ásanna, at henda vinnan er nógv nærri enn ein politiskt ger sær greitt.

Finnbogi Arge sigur, at her er talan um so álvarsligar spurningar, at vit hava

ikkí enn rættiliga gjørt okkum greitt, at vit tosa um ómetaliga stórar upphæddir.

-Tann, sum hyggur eftir miðlinjuktortinum, sær, at vit eiga øki beint við síðuna av, har stór megafelt eru funnin. Tann tíðin er farin, tá tú kundi loyva tær at siga, at tað bara er ein evarska lítill móguleiki fyri at finna olju her.

Oljulóg-gávu í bitum

Finnbogi Arge heldur annars uppskotið hjá Jóanesi Eidesgaard, formanni í javnaðarflokkinum um at fáa oljulóg-gávuna niðan í tingið í bitum vera sera skilgott, soleiðis at tú tá kanst lata tað sódna.